

Разработка на системи, базирани на големи данни

Ива Кръстева

Институт GATE

Съдържание

- Големи данни – характеристики
  - Управление на големи данни
  - Анализ на големи данни
  - Системи, базирани на големи данни
  - Предизвикателство
-

Предизвикателство

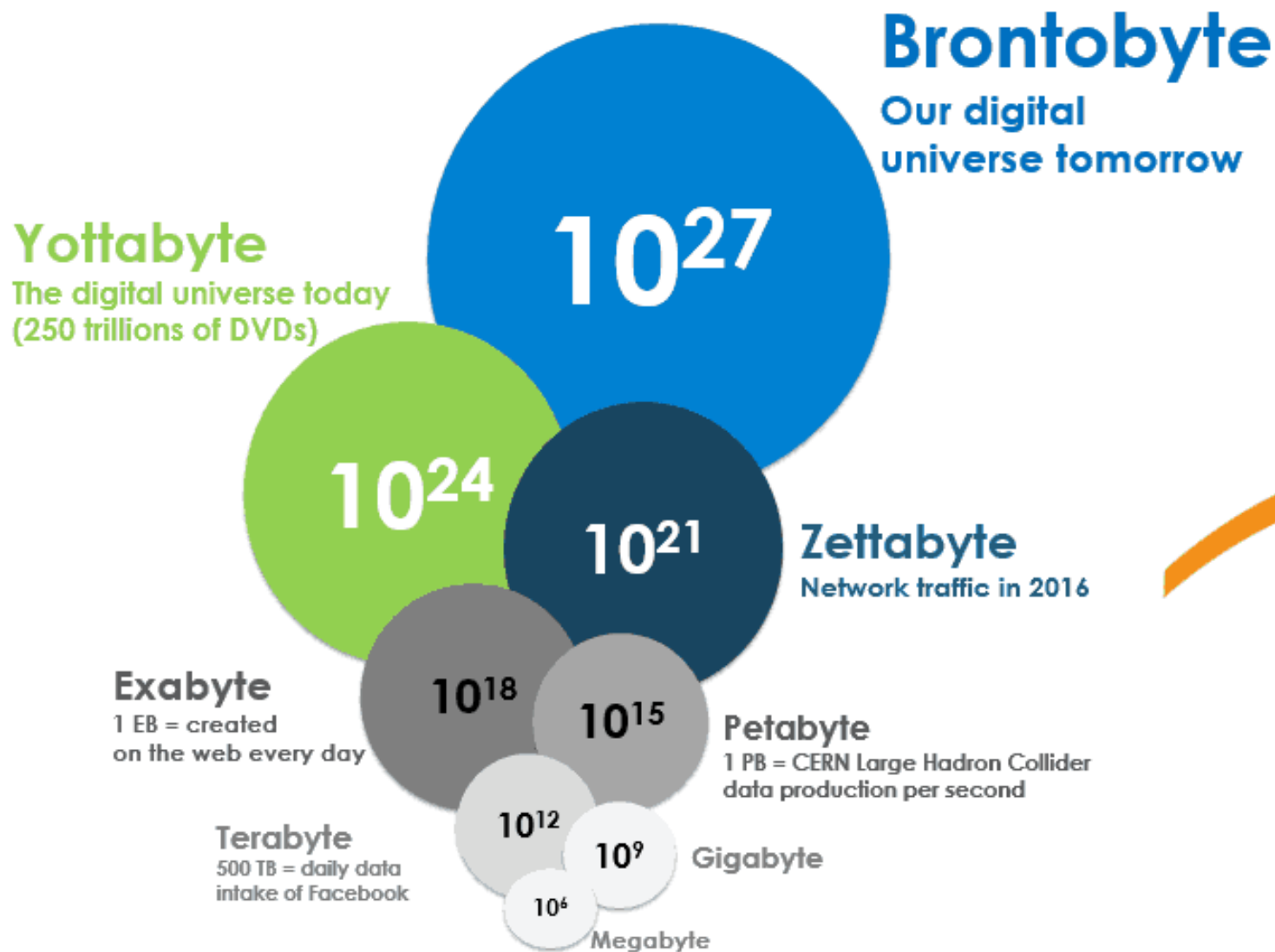
- Кои са основните характеристики на големите данни?
- Какви източници на поточни данни съществуват?
- Какви типове големи данни разпознаваме?
- Какви видове анализи върху данни извършваме?
- Какви примери за прогностичен анализ можем да дадем?

5 V's of big data

Характеристики на големите данни: Обем

Характеристики на големите данни: Скорост

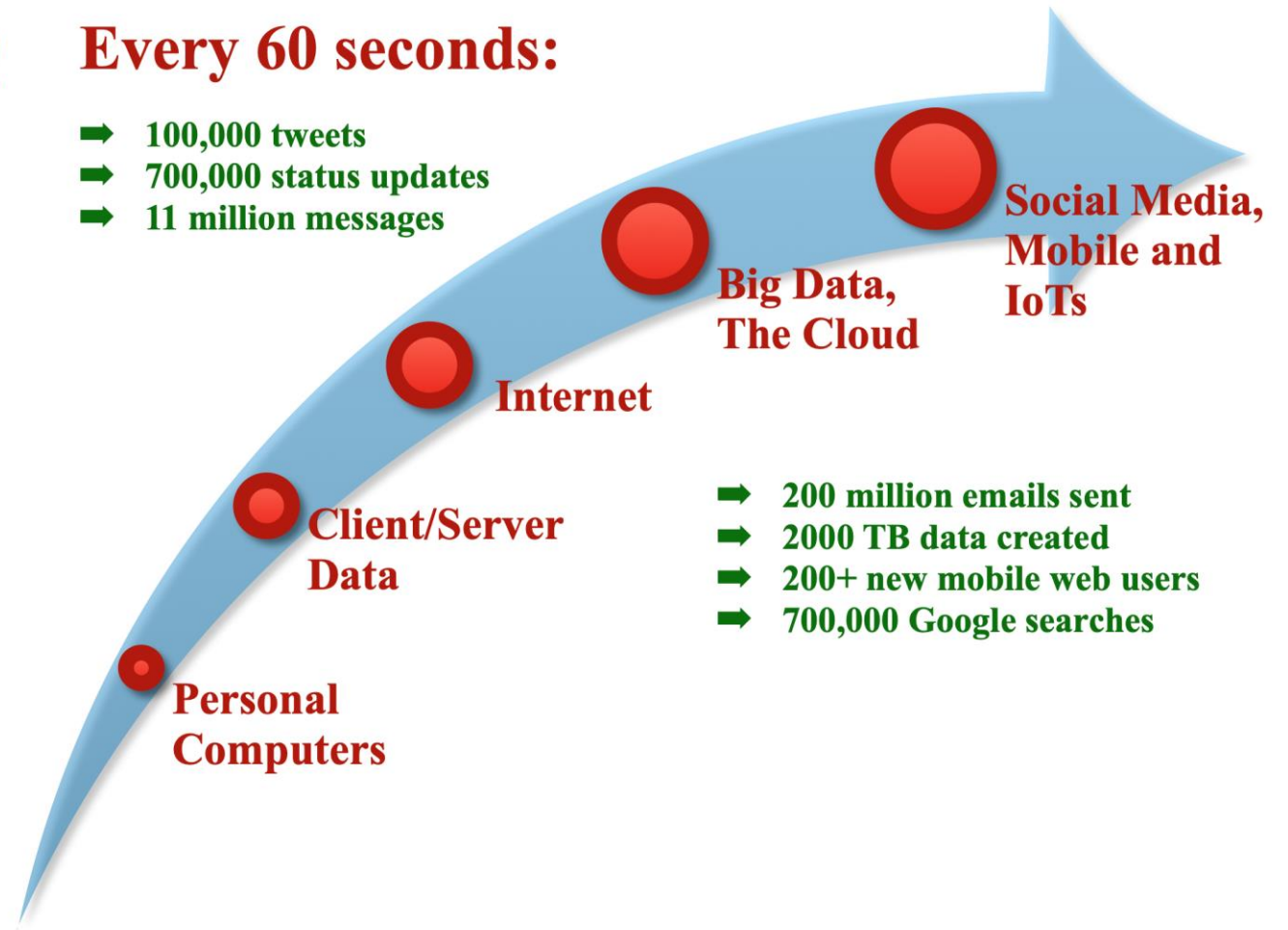

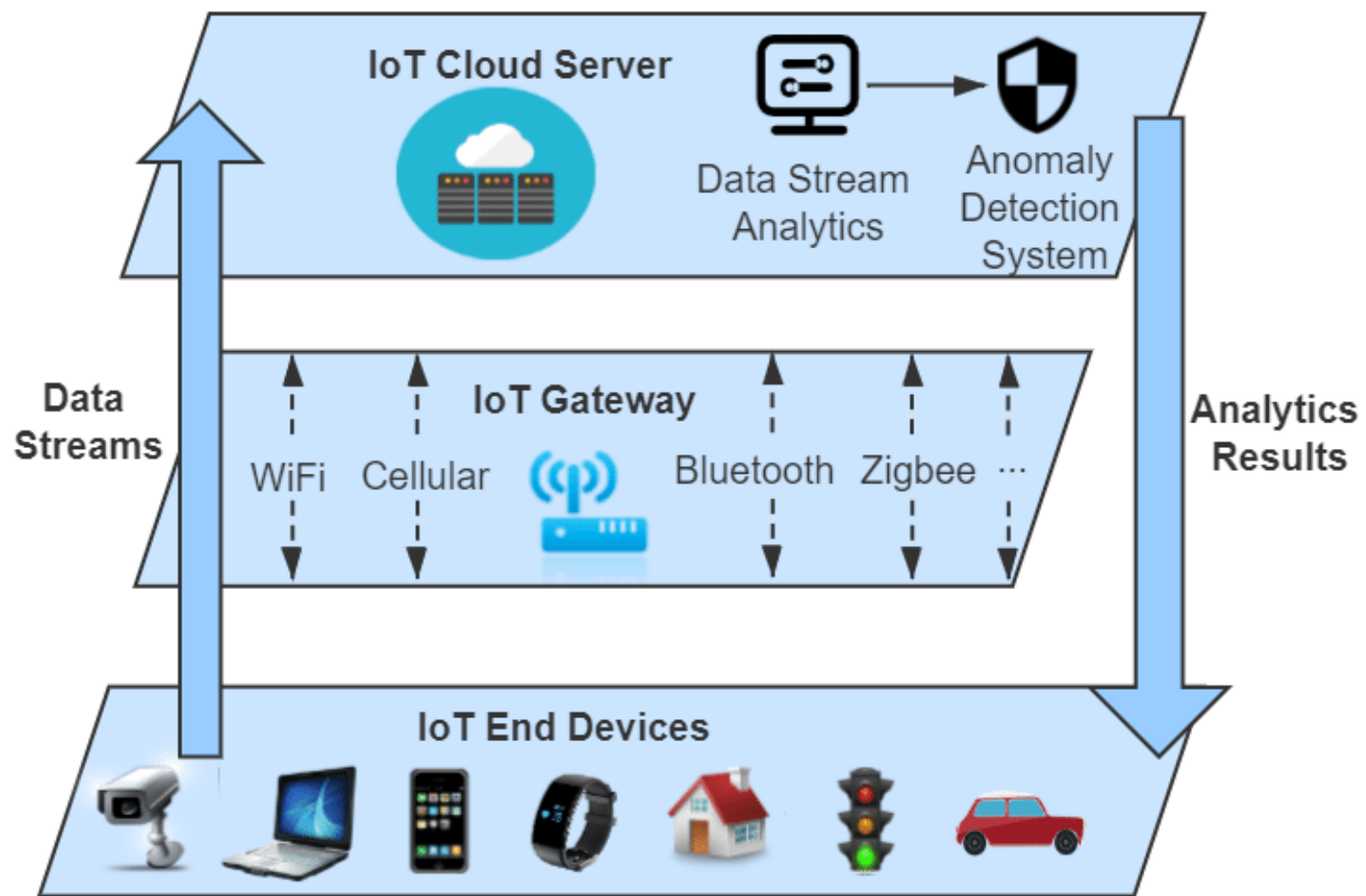
- Скорост (Velocity)
  - Streaming data
  - Batch data

Every 60 seconds:

- ➔ 100,000 tweets
- ➔ 700,000 status updates
- ➔ 11 million messages

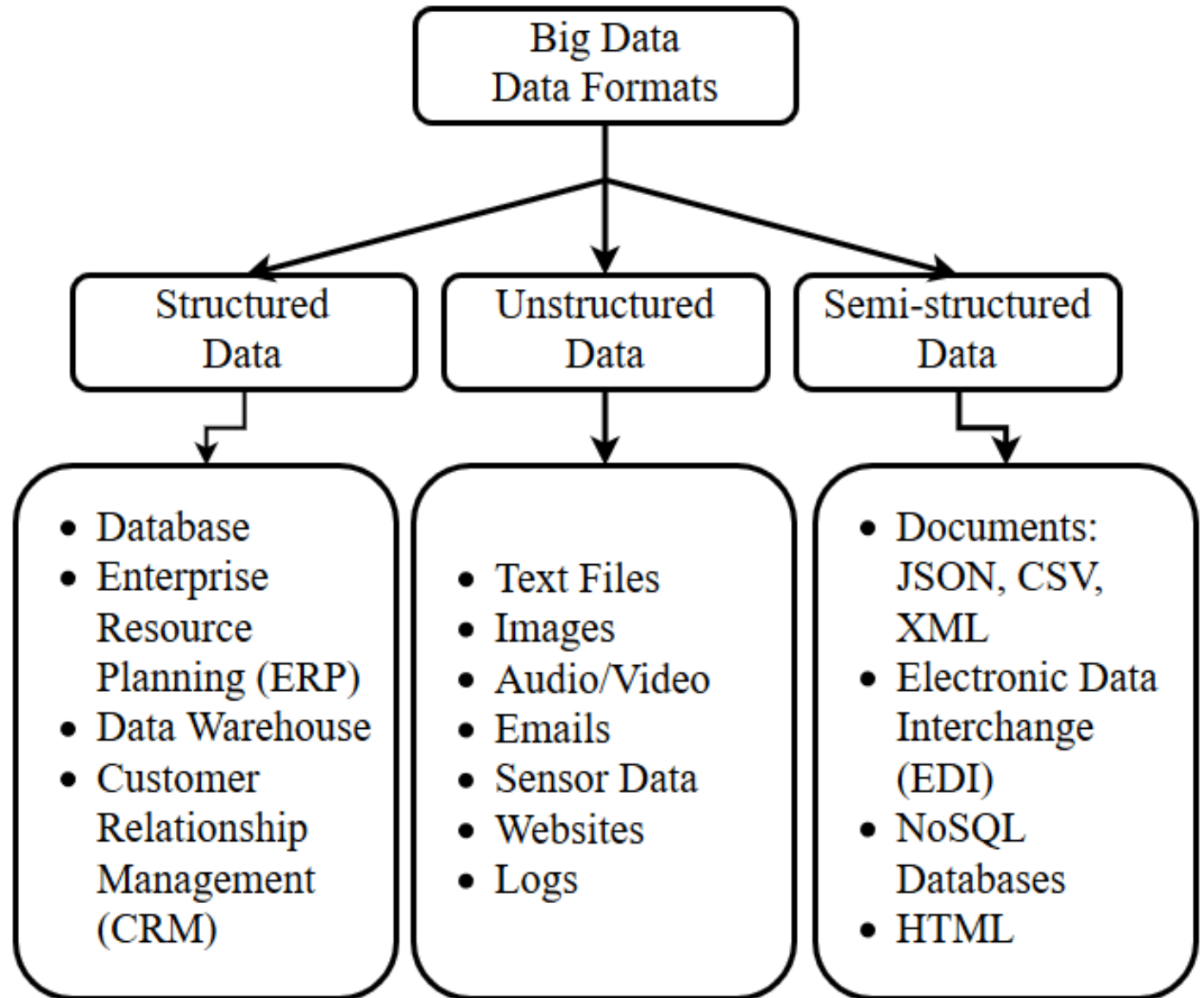

IoT
Поточни
Данни

Характеристики на големите данни: Разнообразие

- Разнообразие (Variety)
  - Структурирани данни
  - Полу-структурирани данни
  - Неструктурирани данни

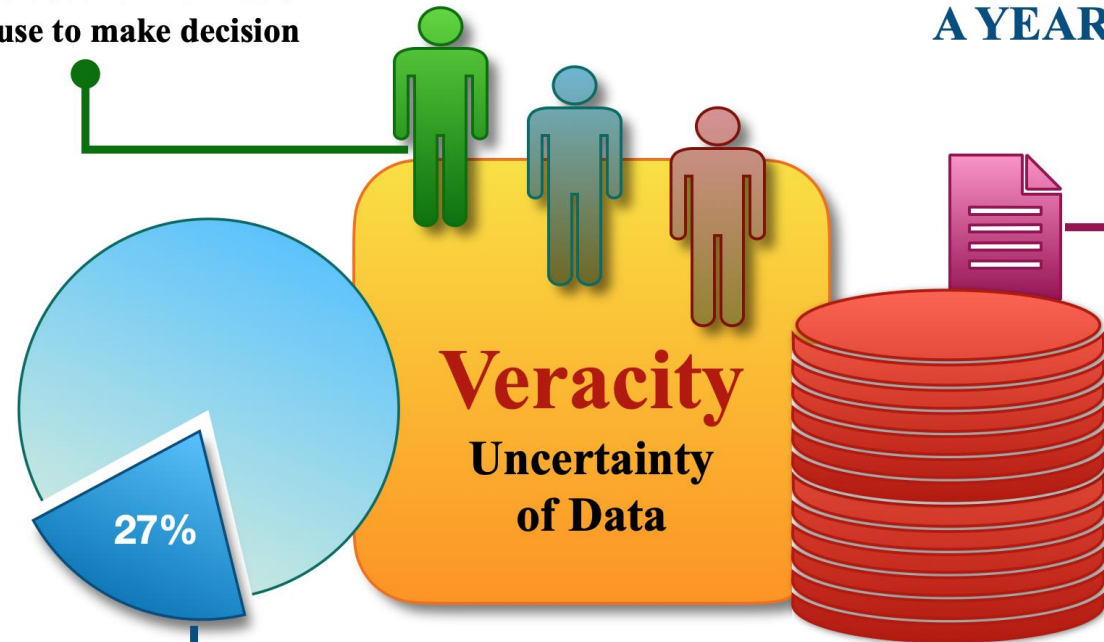
Характеристики на големите данни: Достоверност

- Достоверност (Veracity)
  - Произход
  - Наличие
  - Качество
  - Точност
- Качество на данните
-> качество на
моделите

**1 IN 3 BUSINESS
LEADERS**
Don't trust the information
they use to make decision

OF RESPONDENTS
in one survey were unsure of how much
of their data was inaccurate

Poor data quality cost the
U.S. economy around
**\$3.1
TRILLION
A YEAR**

1

Big data impact on savings and profits

Source: TechJury, Tractica, Entrepreneur, Grazziti

\$1 TRILLION

Savings by businesses through IoT by 2020.

\$1 BILLION

Saved by Netflix using big data to improve customer retention.

8-10 %

Increased profits by businesses that use big data.

\$119 BILLION

Big data global revenue by 2025.

Характеристики
на големите
данни: Стойност

Top benefits of data analytics

Sources: Chicago Analytics Group

25%

faster innovation
cycles

17%

improved business
efficiencies

13%

more effective
R&D

12%

better
product/service

Обработка на големи данни - предизвикателства

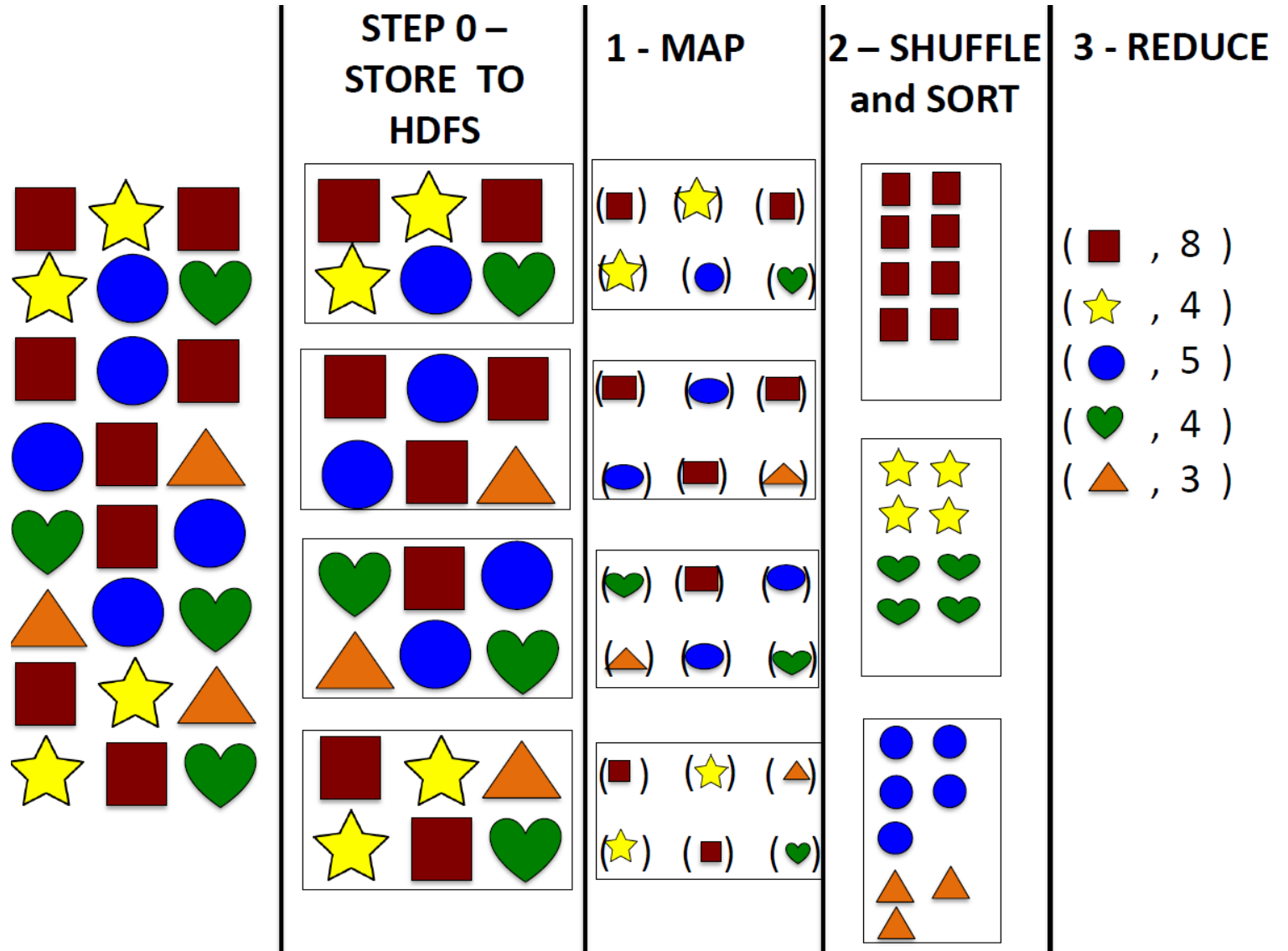

Програмни модели за големи данни

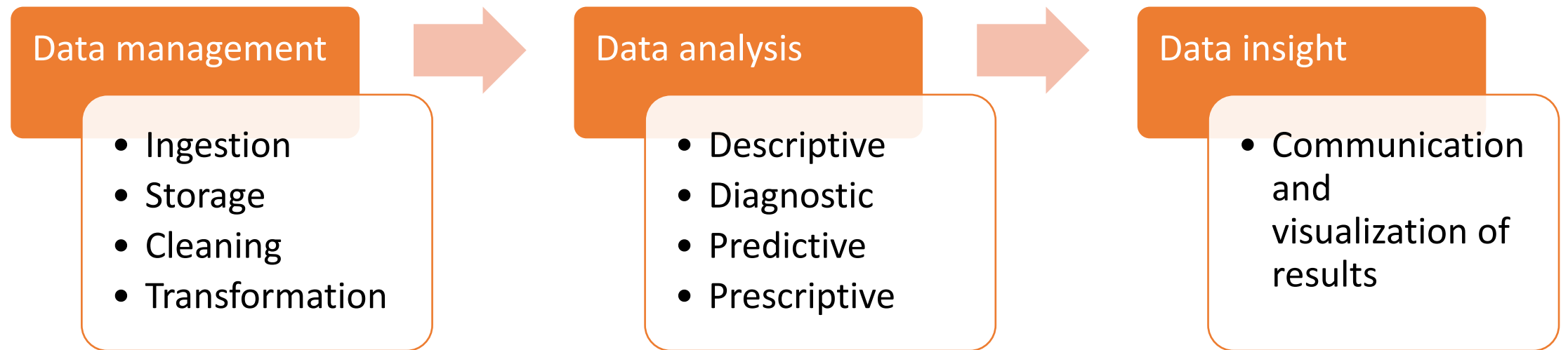

- Библиотеки + езици за обработка на големи данни
- Изисквания
  - Поддръжка на операции върху големи данни – бърз достъп до данните, разпределена обработка, работа с разпределени системи
  - Поддръжка на възстановяване от срыв и репликация
  - Възможност за скалиране на архитектурата
  - Оптимизирани за определени типове – документи, таблици, граф-бази, поточни данни...

MapReduce

Big Data Value Chain

Управление на големи данни

Data ingestion – транспортиране на данните от източника до получателя

- batch data ingestion – на определен интервал или при промяна
- streaming data ingestion – постоянно транспортиране

Data exploration – изследване на параметрите и основни характеристики на данните

- Големина на пакета, брой колони, редове
- Типове данни, разпределение, диапазон
- Визуализация на данните
- Изследване на зависимости

Управление на големи данни

Data cleaning – откриване и премахване на аномалии

- Липсващи стойности
- Синтактично некоректни данни
- Неконсистентни данни
- Отклонения (outliers)

Data transformation - трансформиране на данните в подходящ формат за обработка

- Нормализация и стандартизация на данните

Управление на големи данни

Data integration – интегриране на данни от различни източници

- Конфликти в семантиката на данните
- Разлики в описанието/представянето на еднакви данни
- Разлика в структурата на данните

Data validation

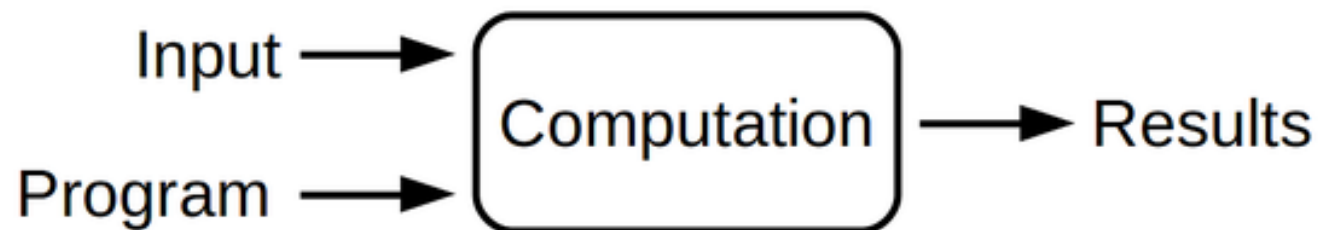
- Accuracy
- Completeness
- Uniqueness
- Consistency
- Timeliness

Анализ на големи данни

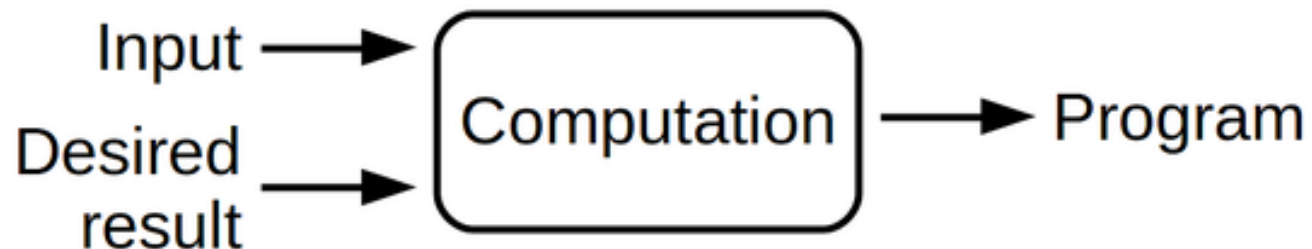

- Използване на анализа на данни
  - Подпомага взимането на бизнес решение
  - Компонент на система
- Машинно обучение <-> традиционно програмиране

Traditional programming

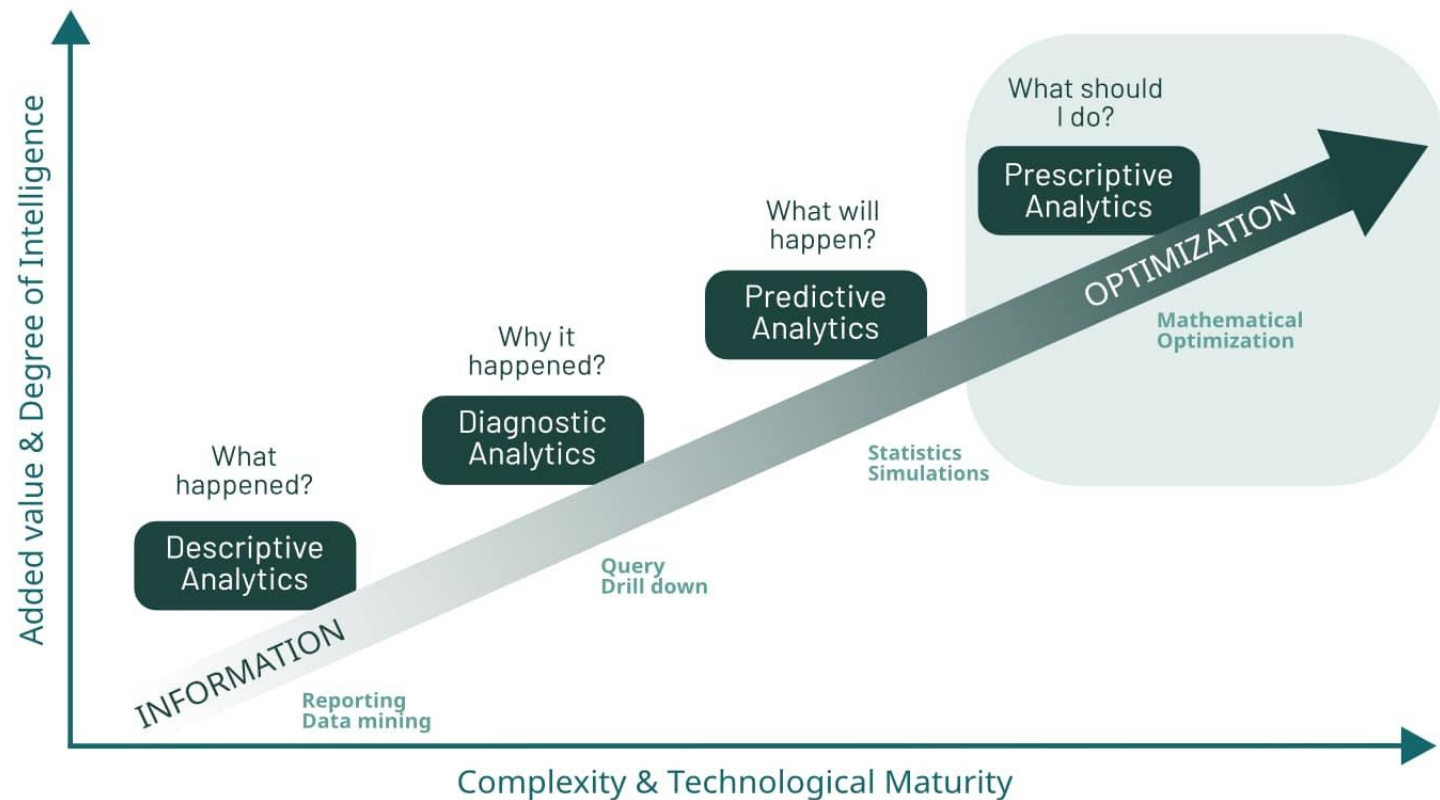

Machine learning

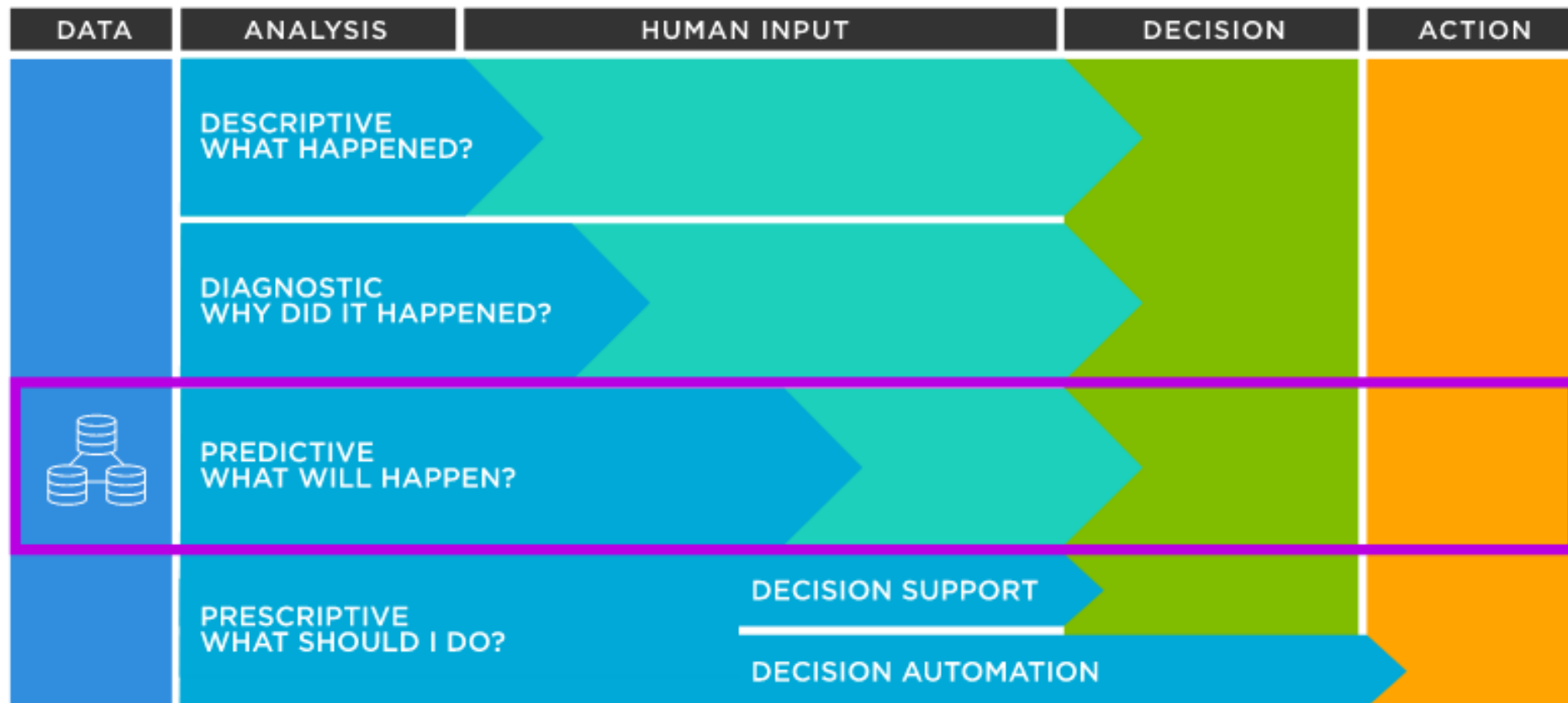

Видове анализи върху данни

- Описателен анализ
- Диагностичен анализ
- Прогностичен анализ (Прогнозиране)
- Предписващ анализ

Видове анализи върху данни

Елементи на системите, базирани на големи данни

Системи, базирани на големи данни - примери

Препоръчване на
продукти

Планиране на
складови
наличности

Adaptive cruise
control in a car

Групиране на
играчи по умения

Модни тенденции
на база на постове
в социалните
медии

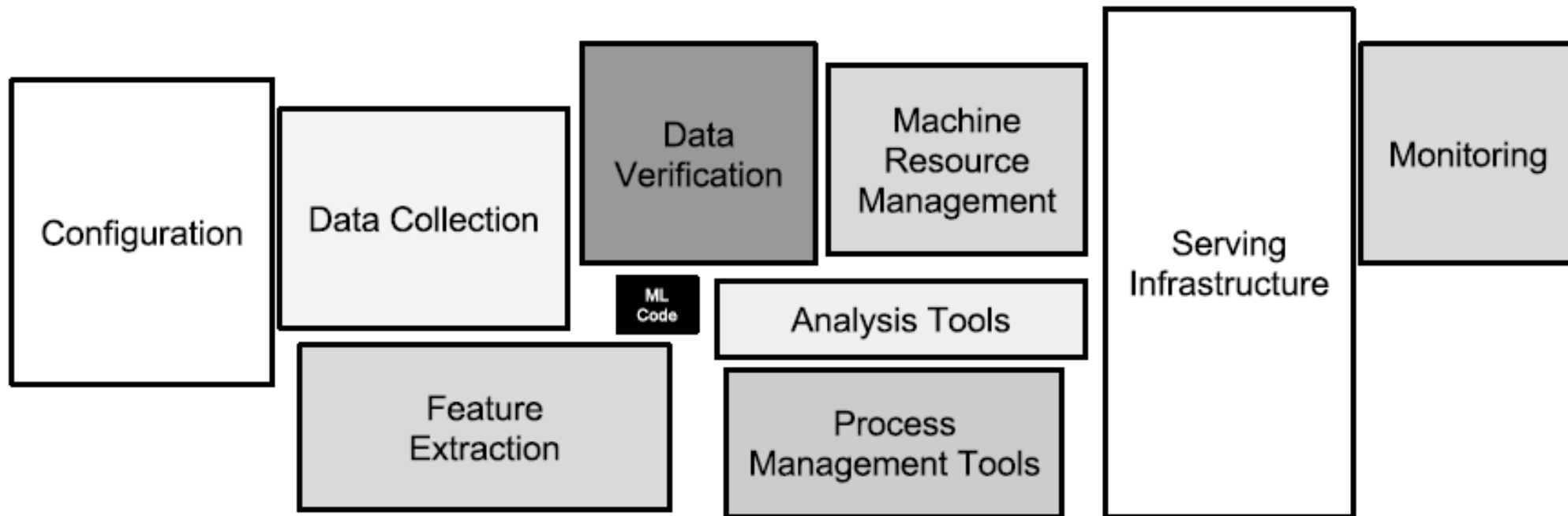
Проследяване и
предсказване на
нива на
заболяване

Предписания за
отстраняване на
мрежови
проблеми

...

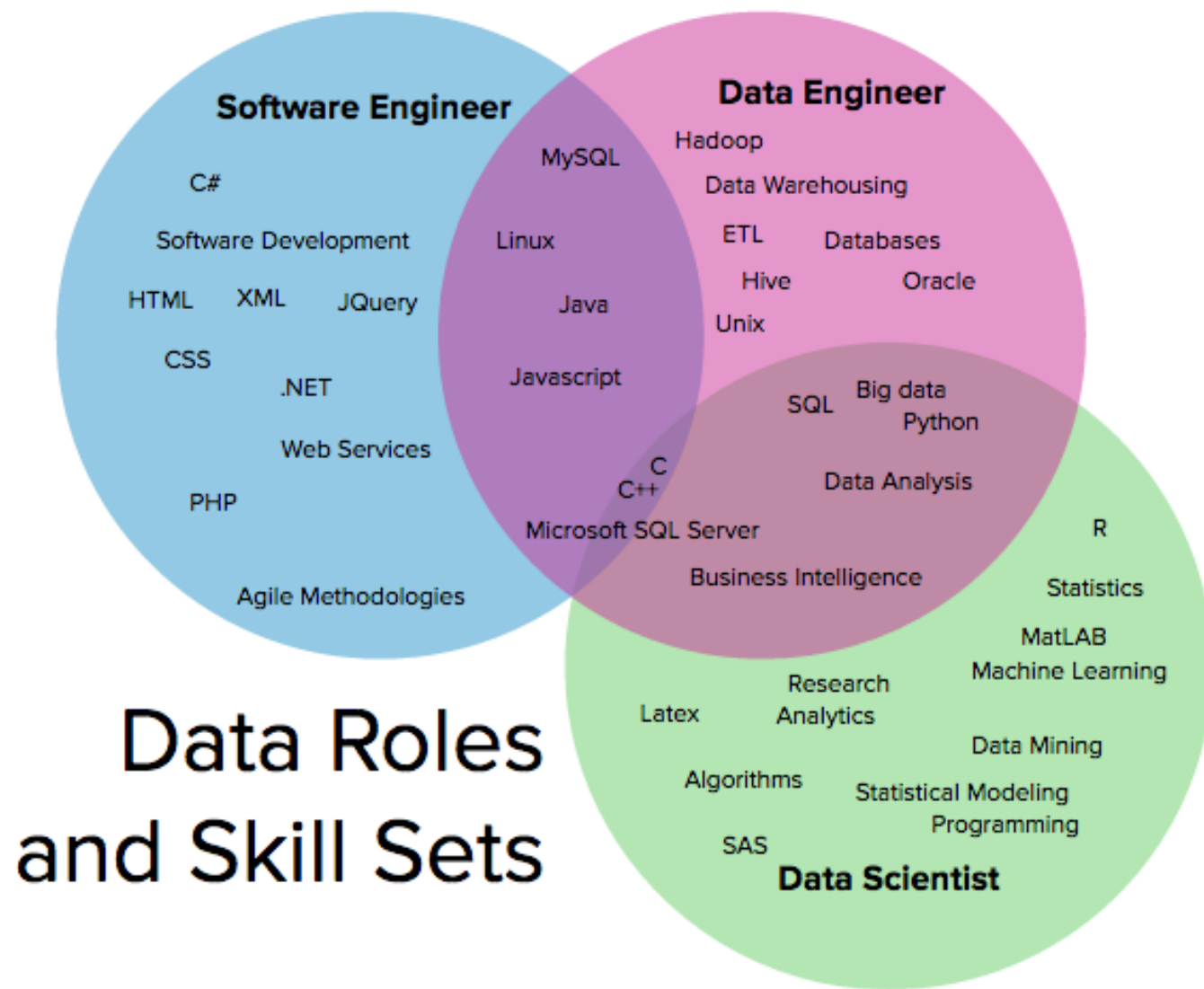
Системи, базирани на големи данни - КОМПОНЕНТИ

Системи,
базирани на
големи
данни—
умения

Анализ на изискванията - предизвикателства

Цели за анализ <-> функционални изисквания

- Свойства на моделите
- Оценката на модел зависи от качеството и достоверността на данните

Explainability

- Обяснение на модела
- Обяснение на анализа

Дискриминация

- Biased models

Законови изисквания

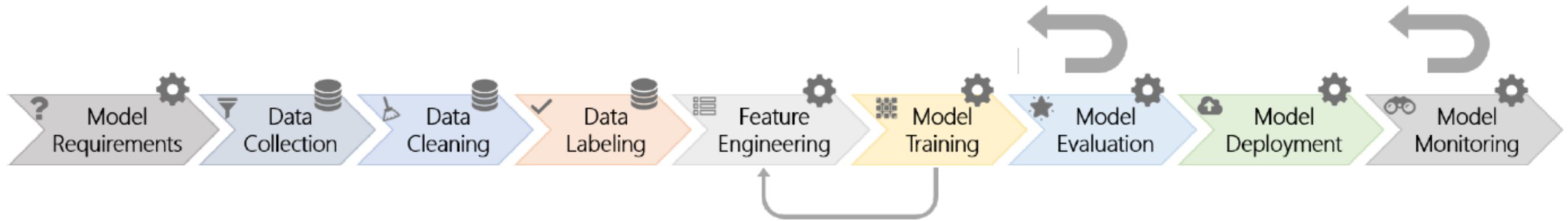
- Защита на данни

Системи, базирани на големи данни - дизайн

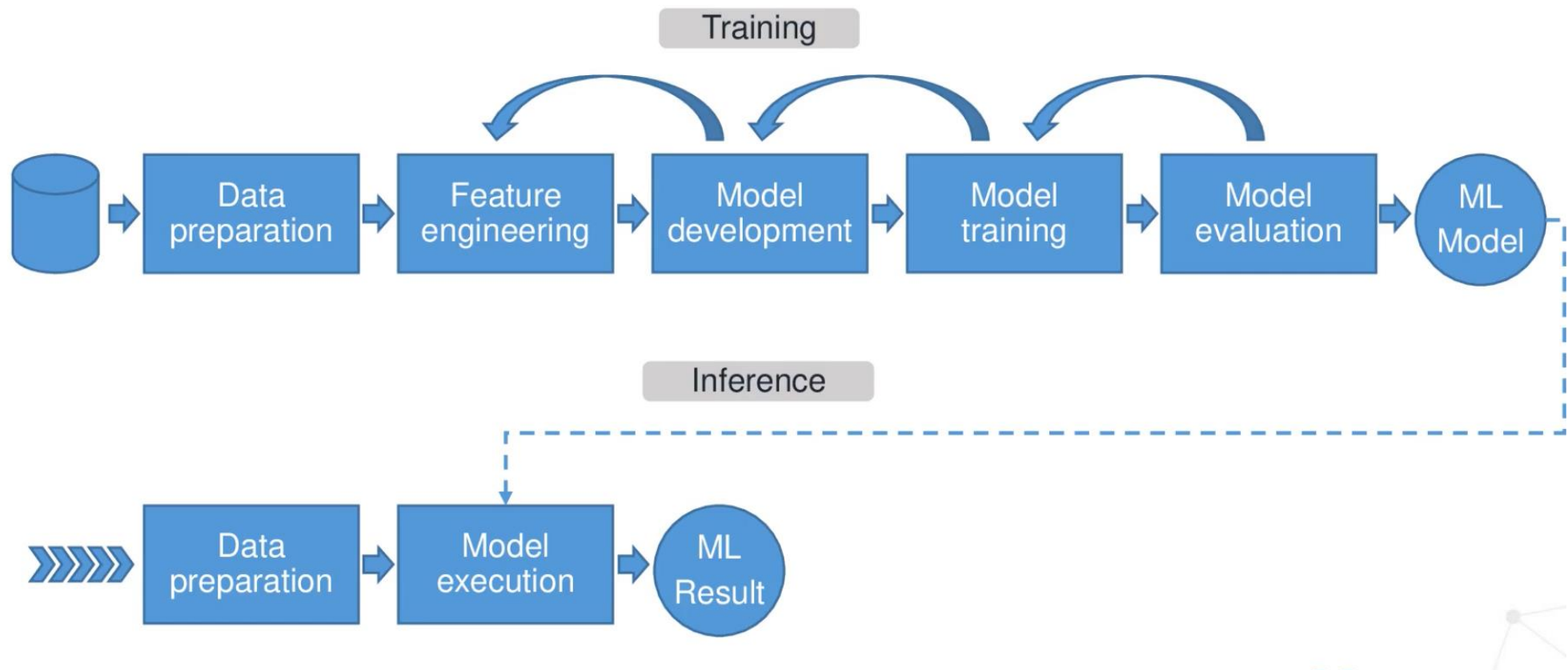
- Получаване на обратна връзка за работата на моделите
  - Колко често да се взаимодейства с потребителите
  - Каква е стойността на функционалността за потребителя
  - Каква е цената на неточно предсказване за потребителя
  - Колко често е неточно предсказването

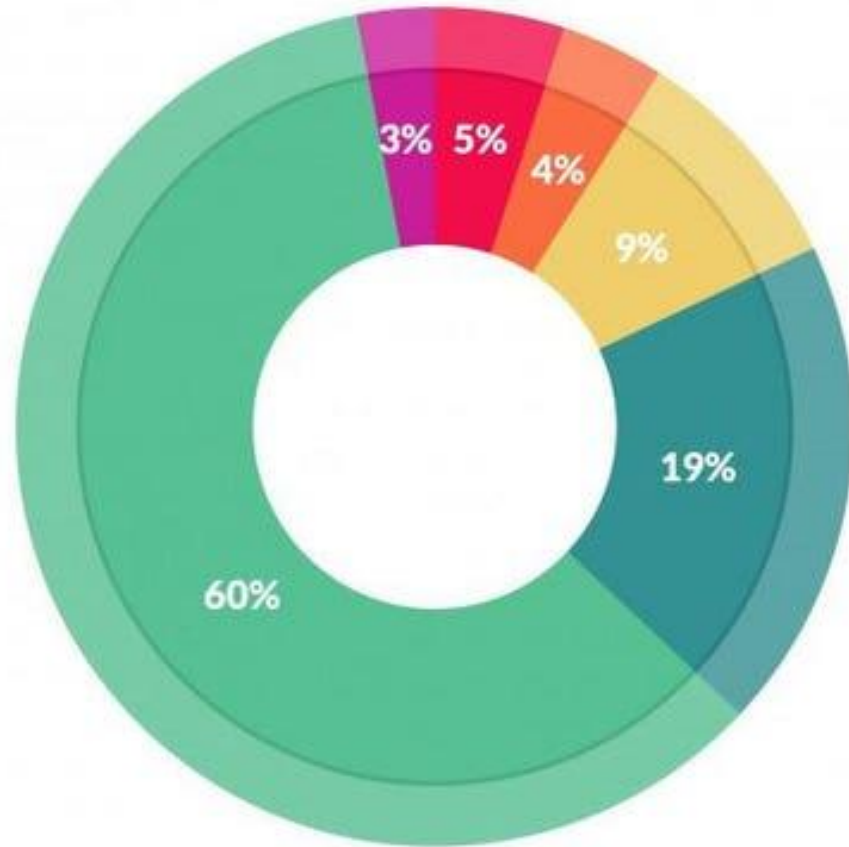
Процес на създаване на модел за анализ на данни

Трениране и изпълнение на модел

What data scientists spend the most time doing

- Building training sets: 3%
- Cleaning and organizing data: 60%
- Collecting data sets: 19%
- Mining data for patterns: 9%
- Refining algorithms: 4%
- Other: 5%

Множества от данни

Системи, базирани на големи данни – осигуряване на качеството

Качеството на моделите $\leftrightarrow$ качеството на цялата система

"Good enough" quality

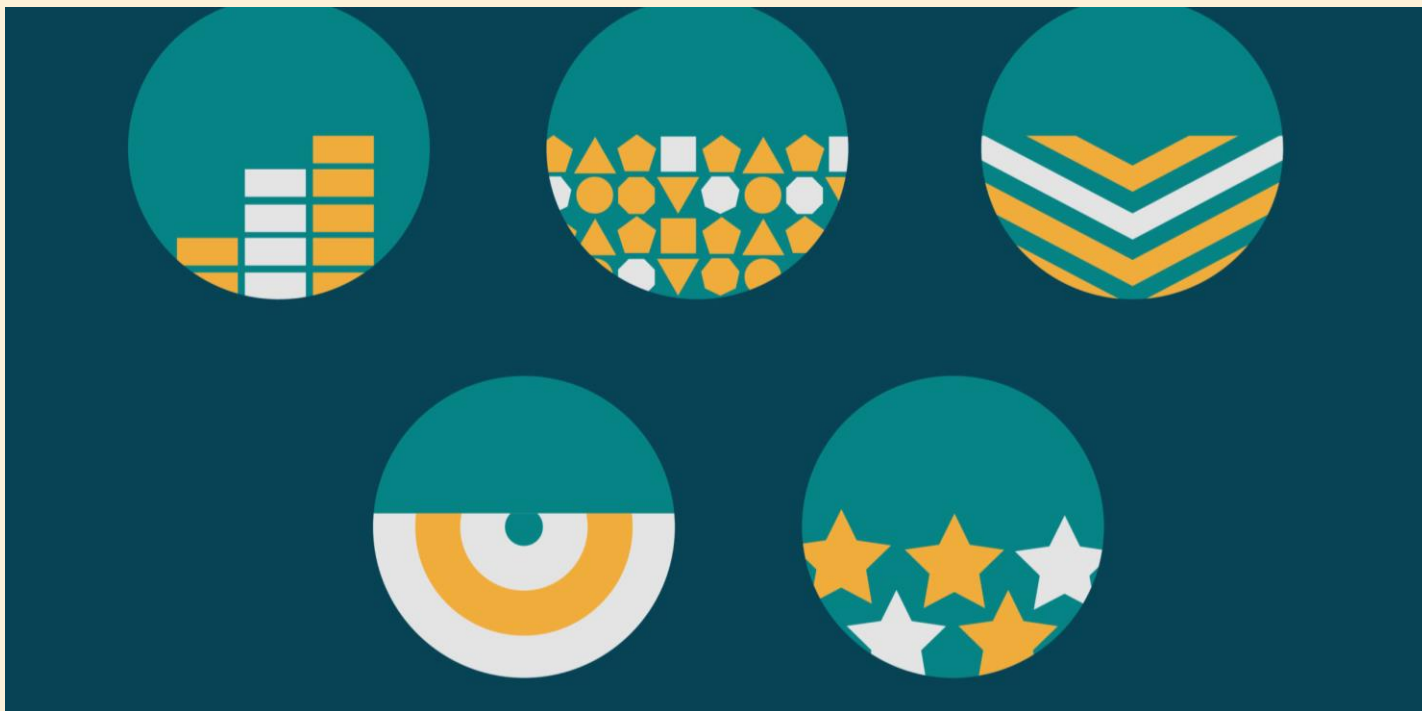
По-точни предсказания могат да имат много по-висока цена

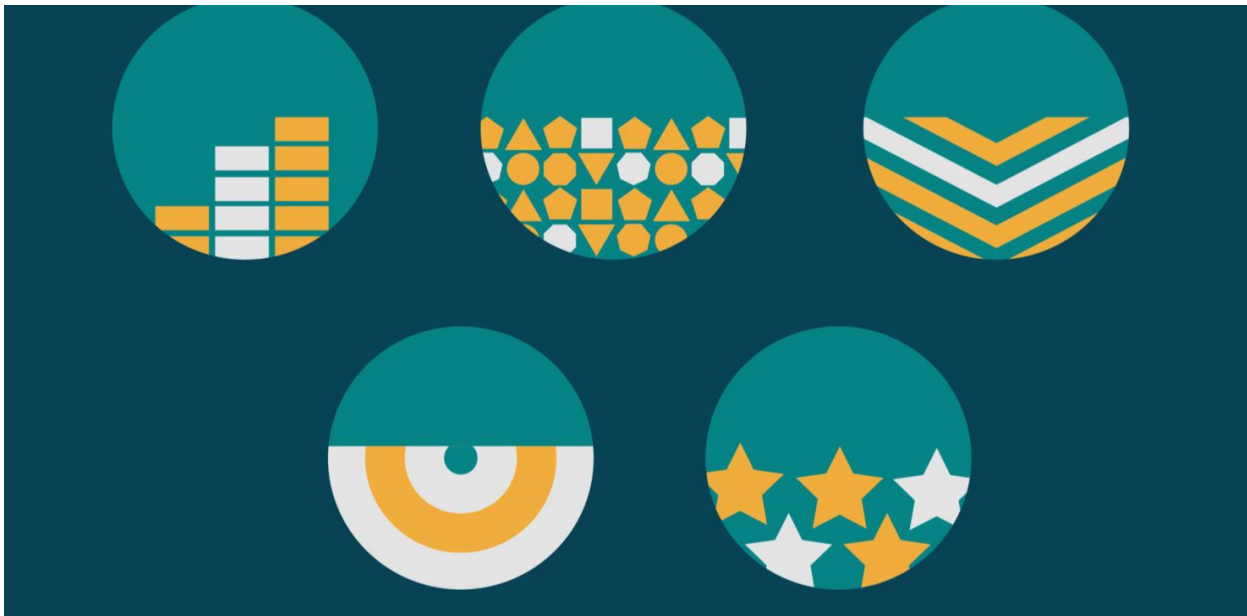
Предизвикателство

- Кои са характеристиките на големите данни?
- Какви източници на поточни данни съществуват?

Какви типове големи данни разпознаваме?

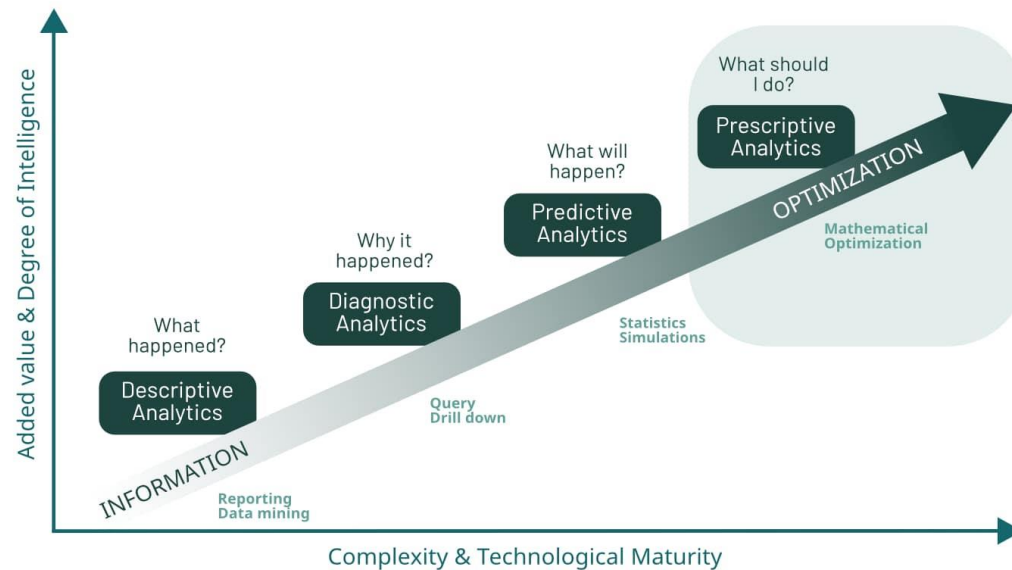
```
####<Oct 3, 2018 3:12:31,634 AM PDT> <Notice> <Server> <localhost> <AdminServer> <weblogic.socket.ServerListenThread>  
<20bd7f9b-0053-464a-8c9c-a8ce03b7e222-0000000d> <1538561551634> <[severity-value: 17] [rid: 12]  
<Channel "Default" is now listening on 192.0.2.254:7001 for protocols iiop, t3, ldap, snmp, http.>  
####<Oct 3, 2018 3:13:01,582 AM PDT> <Info> <Server> <localhost> <Application> <weblogic.socket.ApplicationEventHandler>  
<61cf3d4a-2158-379b-3e6f-b2cd46a6e432-0000000d> <1558561341536> <[severity-value: 38] [rid: 08]  
<Channel "Success" is now executing on 192.0.2.236:7002 for protocols http, t2, event handling from input.>
```



```
{  
  first_name: "John",  
  last_name: "Doe",  
  order_id: "769345",  
  order_total: "32.65"  
},  
{  
  first_name: "Mary",  
  last_name: "Moe",  
  order_id: "769458",  
  order_total: "58.43"  
}
```

First_Name	Last_Name	Order_Id	Order_Total
John	Doe	769345	32.65
Mary	Moe	769458	58.43

Предизвикателство

- Какви видове анализи върху данни извършваме?
- Какви примери за прогностичен анализ можем да дадем?

The background of the image is a close-up, shallow depth-of-field shot of a large number of wooden question marks. The question marks are made of light-colored wood and are scattered across the frame, some in sharp focus and others blurred. A horizontal white bar is positioned across the lower third of the image, containing the text.

Въпроси